

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 1 (240) | Субота, 8 студзеня 1977 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

Фотарэпартаж

СЕСІЯ ЭКЗАМЕНУЕ

У студэнтаў цяпер хвалюючая і гарачая пара: ідзе зімовая залікова-экзаменацыйная сесія. У нашым універсітэце яе здаюць больш чатырох тысяч юнакоў і дзяўчат. Асабліва хвалююцца першакурснікі. Для іх гэта — першае выпрабаванне на права называцца сапраўдымі студэнтамі вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларускага Палесся.

Напружанне сесіі цяпер адчуваецца ва ўсім: па цэлыні, якая ўсталявалася ў вучэбных корпусках, па перапоўненасці читальных залаў бібліятэкі, па нягаснучых агнях у інтэрнатах, па тым, як цягнуцца ў апошнія хвіліны перад экзаменам да падручнікаў і канспектаў будучыя гісторыкі і філолагі, фізікі і матэматыкі, біялагі і геолагі, эканамісты і работнікі фізічнай культуры.

У вучэбным корпусе № 1 заходзім у аўдыторыю 2—1. Першакурснікі гісторыка-

філалагічнага факультэта — будуць філолагі — здаюць тут экзамен па гісторыі КПСС. Экзаменатар — кандыдат гістарычных навук Віталь Уладзіміравіч Матусевіч. Глядзім у экзаменацыйную ведамасць. З дзесяці выстаўленых адзнак — тры «выдатна» і сем «добра».

Адказвае Ала Бондар. Пытанні білета — «Камуністычная партыя — арганізатар СССР. Письмо В. І. Леніна «Аб утварэнні СССР». Міжнароднае значэнне ўтварэння СССР» і «Барацьба КПСС за згуртаванне радыёў сусветнага камуністычнага руху. Наряды прадстаўнікоў камуністычных і рабочых партый 1957 і 1960 гадоў».

Кароткае хваляванне паступова знікае. Ала ўпэўнена адказвае на асноўныя і на дадатковыя пытанні. Экзаменатар з задавальненнем ставіць у зацікаўку А. Бондар першую адзнаку — «вы-

датна» (на здымку ўверсе злева)

Дацэнт кафедры палітэканоміі У. Ф. Бондараў у гэты дзень прымаў экзамен на чацвёртым курсе аддзялення беларускай і рускай моў і літаратур гісторыка-філалагічнага факультэта па палітычнай эканоміі сацыялізму. Да нашага прыходу парадавалі выкладчыка добрымі і выдатнымі ведамі студэнты Я. Бабарыкіна, Г. Калачык, Л. Беланожка, Л. Цімашэнка.

Адказвае Яніна Бернюкевіч (на здымку — ўверсе справа). Пытанні яе білета — «Сутнасць сацыялістычнага расшыранага ўзнаўлення» і «Заканамернасці і эканамічныя перадумовы зніжэння цэн. Праблема ўдасканалвання цэн». Экзаменуемая дае на іх грунтоўныя адказы. Аднак для высокай адзнакі гэтага лічце недастаткова. У. Ф. Бондараў паступова задае пытанні: «Якія функцыі выконвае цана?», «Асноўныя напрамкі эканамі-

мічнай стратэгіі партыі». Тут жа задаюцца пытанні аб апошнім зніжэнні цэн на тавары шырокага асартыменту і іх павышэнне на некаторыя дэфіцытныя тавары. Экзаменатар дамагаецца глыбокага асэнсавання тэарэтычных ведаў і практыкі жыцця. Таму да кожнага адказу ён адносіцца з патрэбнай строгаасцю. Веды Яніны Бернюкевіч ацэньваюцца на «добра».

У той жа дзень трэцякурснікі гістарычнага аддзялення здавалі экзамен па гісторыі СССР. Яго прымаў кандыдат гістарычных навук А. А. Рубан. Уважліва і прыніпова ён адносіўся да кожнага адказу экзаменуемага. І прыёмна было яму чуць грунтоўныя адказы студэнтаў, за якія былі пастаўле-

ны ў асноўным добрыя і выдатныя адзнакі. А. А. Рубан застаўся задаволеным і адказаў Н. Півун (на здымку — сярэдні справа).

Сур'ёзна рыхтаваліся да першага экзамена трэцякурс-

нікі эканамічнага факультэта. Будучыя спецыялісты па эканоміцы працы здавалі экзамен па бухгалтарскаму ўліку. Яго прымаў кандыдат эканамічных навук І. К. Кеніш. Толькі два студэнты з усёй групы атрымалі здавальняючы адзнакі, астатнія — добрыя і выдатныя.

Ідучь экзамены. Гэтая сесія для студэнтаў — асабліва. Кожны з іх гарыць жаданнем атрымаць права на падпісанне Рэпарту Ленінскага камсамола ЦК КПСС да 60-годдзя Вялікага Кастрычніка. Для гэтага трэба дабіцца на сесіі самай высокай паспяховасці.

Б. ВАЛОДЗІН,
Фота А. Карніенкі.

ВІНШУЕМ!

Падведзены вынікі II-га тура VI Усесаюзнага конкурсу студэнцкіх навуковых работ па грамадскім навуках, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху. Пераможцамі конкурсу сталі 11 студэнтаў нашага ўніверсітэта. Яны ўдастоены дыпламаў Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР першай ступені.

Віншваем лаўрэатаў Усесаюзнага конкурсу: студэнтаў гісторыка-філалагічнага факультэта **Н. Сычова** (навуковы кіраўнік в. а. дацэнта **В. У. Матусевіч**), **Л. Толчыкаву** (навуковы кіраўнік дацэнт **У. С. Сідараў**), **А. Айзенштадта** (навуковы кіраўнік дацэнт **І. П. Панкоў**); студэнтаў эканамічнага факультэта **А. Савіцкага** (навуковы кіраўнік дацэнт **Я. А. Семянчук**), **В. Бобрыка** (навуковы кіраўнік прафесар **М. В. Научыцель**), **Ю. Ільва** (навуковы кіраўнік дацэнт **М. М. Маёраў**), **В. Забалоцкую** (навуковы кіраўнік в. а. дацэнта **Я. П. Кульбаці**), **Г. Коўзік** (навуковы кіраўнік ст. выкладчык **У. С. Дайнека**); студэнта фізічнага факультэта **А. Брындайкава** (навуковы кіраўнік дацэнт **Э. М. Эцін**); студэнтку бяглівага факультэта **В. Дзенісенка**. Дыпламы ўдастоены яе навуковыя работы па гісторыі КПСС (навуковы кіраўнік в. а. дацэнта **У. П. Ксянюў**) і па філасофіі (навуковы кіраўнік **У. М. Калмыкоў**).
М. САМУСЕНАК,
начальнік студэнцкага канструктарскага бюро.

ПА ВЫНІКАХ ПРАКТЫКІ

На эканамічным факультэце прайшлі канферэнцыі па выніках навукова-даследчай работы студэнтаў 5-га курса спецыяльнасці «Эканоміка працы». Заслухана і абмеркавана 9 дакладаў па праблемах выкарыстання рабочага часу рабочымі, ІТР і служачымі. Выступленні студэнтаў засноўваліся на матэрыялах, атрыманых імі самастойна пад кіраўніцтвам супрацоўнікаў кафедры эканамічнай працы ў час вытворчай практыкі.

Вялікую цікавасць ва ўсіх удзельнікаў канферэнцыі выклікала паведамленні студэнтаў **Т. Чырык**, **М. Бордака**, **Л. Паўленка**, **Т. Стэфанавай**, **Т. Сідаравай** і **Н. Заіка**. Актыўная дыскусія разгарнулася вакол выступлення **Н. Заіка** «Пытанні ўдасканалвання арганізацыі працы работнікаў службы аддзела працы і заробнай платы (на прыкладзе аб'яднання «Рачыцадрэў»)». Студэнтка гаварыла аб асноўных праблемах арганізацыі працы работнікаў, падрыхтоўка якіх ажыццяўляецца на эканамічным факультэце нашага ўніверсітэта.

Пяцікурснікі абмяняліся вопытам арганізацыі працы наміроўшчыкаў на падпрыемствах розных галін народнай гаспадаркі, азнаёміліся з перадавым вопытам Волжскага аўтазавода.

Э. ЛІЗАРВА,
старшы навуковы супрацоўнік НДС,
А. САСНОЎ,
аспірант.

ХРОНІКА

Загадам міністра вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР ад 5 студзеня 1977 года па асаблівай просьбе вызвалены ад абавязкаў праектара па вучэбнай рабоце кандыдат філалагічных навук, дацэнт **Д. А. Лявончанка**.

За актыўную, плённую працу на пасадзе праектара Дзмітрый Андрэевіч узнагароджаны Ганаровай граматай Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР.

Д. А. Лявончанка абраны дацэнтам кафедры беларускай мовы і назначаны намеснікам докана гісторыка-філалагічнага факультэта.

Праэктарам па вучэбнай рабоце назначаны доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, загадчык кафедры алгебры і геаметрыі **Шамякоў Леанід Аляксандравіч**.

ПРЫМАЮЦА САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

У падраздзяленнях універсітэта гэтымі днямі праходзяць адкрытыя партыйныя сходы, на якіх абмяркоўваюцца вынікі работы за першы год дзесятай пяцігодкі і прымаюцца сацыялістычныя абавязальствы на 1977 год. Рыхтуючы дастойна сустрэчу 60-годдзю Вялікага Кастрычніка, калектывы ГДУ вызначаюць для сябе вы-

сокія рубяжы ва ўсіх сферах вучэбнай, навуковай, гаспадарчай і грамадскай дзейнасці. На геалагічным факультэце з дакладам выступіў старшыня прафбюро **Г. С. Чарнышоў**. Ён гаварыў не толькі аб дасягнутых поспехах, але і аб тых недахопах, якія калектыву факультэта патрэбна неадкладна ўхіляць.

У рабоце партыйнага сходу геалагічнага факультэта прыняў удзел і выступіў рэктар універсітэта **Б. В. Бокунь**. Высокія сацыялістычныя абавязальствы прыняты ўчорна калектывам гісторыка-філалагічнага факультэта. Яго камуністы абмеркавалі таксама стан палітыка-выхаваўчай работы сярод студэнтаў. Па гэтай пытанню выступіў з да-

кладам сакратар камсамольскага бюро факультэта **Міхал Абраменка**. Былі заслуханы справаздачы камуністаў: выкладчыцы кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі **Н. Л. Траціцкавай**, студэнтаў **В. Цырко** і **Т. Захарчанка** аб выкананні імі статутных патрабаванняў членам КПСС.

Байцы ідэалагічнага фронту

НА ПЯРЭДНІМ КРАІ

XXV з'езд КПСС вялікую ўвагу ўдзяліў далейшаму ўдасканаленню прапаганды і агітацыі, пытанню ідэйнага выхавання людзей, праблемам фарміравання новага чалавека.

Значны ўклад у работу па камуністычным выхаванню студэнцкай моладзі, працоўных горада і вобласці ўносіць калектыў кафедры гісторыі КПСС нашага ўніверсітэта. На кафедры рэгулярна складаецца і рэалізуецца тэматыка лекцыйнай прапаганды. Толькі за 1975—1976 гады членамі кафедры прачытана наля тысячы лекцый на розныя тэмы. Цяпер выкладчыкі вядуць работу па прапагандзе гістарычных рашэнняў XXV з'езда КПСС «Данесці ідэй з'езда да кожнага камуніста, да кожнага саветскага чалавека» — гэта пачасная задача, пастаўленая партыяй перад мільёнамі прапагандыстаў, лектараў, стала галоўнай у дзейнасці кожнага члена нашай кафедры. Заслужаным аўтарытэтам і павагай у студэнцкай моладзі, у калектывах устаноў і прадпрыемстваў карыстаюцца нашы прапагандысты дацэнты А. П. Мшчэрскі, Я. А. Семянчук, С. Ф. Ажгірай, І. А. Ільіных, Г. П. Машчыцкі, В. У. Матушэвіч, Э. М. Энцин, які ўзнагароджаны работай школы маладога лектара.

Асобна зацэлася б сказаць аб той вялікай дзейнасці, якую праводзіць па прапагандзе марксісцка-ленінскай тэорыі, рашэнняў партыі і ўрада загадчык кафедры гісторыі КПСС А. П. Мшчэрскі. Аляксандр Пятровіч гарманічна спалучае ў сабе якасці вучонага, кіраўніка, прапагандыста. За сваю прапагандыстскую работу і дзейнасць па камуністычнаму выхаванню студэнцкай моладзі ён неаднаразова заахво-

ваўся рэктаратам, парткамам і прафкамам універсітэта, а летась узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР.

А. П. Мшчэрскі выступае з лекцыямі і дакладамі ў навучальных устаноўках, у прамысловых прадпрыемствах. Летам 1975 года Аляксандр Пятровіч выязджаў чытаць лекцыі ў Народную Рэспубліку Балгарыю. Паездка была арганізавана Усесаюзным таварыствам «Веды» і балгарскім таварыствам па распаўсюджванню навуковых ведаў імя Георгія Кіркава. З лекцыямі на тэму «Антымарксісцкая сутнасць маізму» А. П. Мшчэрскі выступаў перад рабочымі буйнешага металургічнага камбіната імя У. І. Леніна ў Сафіі, цэпалаэлектрацэнтралі ў г. Варне і акумулятарнага завода ў г. Тырговишце.

Дзе б ні чытаў лекцыі Аляксандр Пятровіч, усюды яго слухаюць з захапленнем. У чым сакрэт такога прыцягнення? Перш за ўсё ў дасканалым валоданні марксісцка-ленінскай тэорыі, у стараннай падрыхтоўцы да кожнай лекцыі, кожнага выступлення, у творчым падыходзе да распрацоўкі любой тэмы, у глыбокім пранікненні ў сутнасць справы.

На рабочым сталі Аляксандра Пятровіча Мшчэрскага ўсё размешчана ў строгім парадку. Кожная рэч займае сваё належнае месца — кнігі, газеты, часопісы. Тут жа, на кніжнай паліцы — творы класікаў марксізму-ленінізму, даведачная літаратура. Аляксандр Пятровіч, як заўсёды, старанна рыхтуецца да чарговага выступлення. Камуніст, вучоны, прапагандыст — на пярэднім краі.

У. СІЗОНЕНКА,
партгрупор кафедры гісторыі КПСС.

ПАЛАЖЭННЕ

АБ АГЛЯДЗЕ-КОНКУРСЕ НА ЛЕПШУЮ НАВУКОВУЮ РАБОТУ СЯРОД МАЛАДЫХ ВУЧОНЫХ ГДУ

Агляд-конкурс на лепшую навуковую работу праводзіцца з мэтай стымулявання навуковых даследаванняў маладых вучоных ГДУ ў галіне важнейшых праблем грамадскіх, гуманітарных і прыродазнаўчых навук, выхавання ў моладзі творчых адносін да працы, павышэння яе ідэйна-палітычнага ўзроўня, выяўлення найбольш здольных і самастойных даследаванняў сярод маладых вучоных, павышэння іх актыўнасці ў рашэнні актуальных праблем грамадскіх, гуманітарных і прыродазнаўчых навук.

Удзельнікамі агляду-конкурсу могуць быць навуковыя супрацоўшчыкі, выкладчыкі, асістэнты, аспіранты, якія з'яўляюцца аўтарамі апублікаваных у 1976 годзе кніг, брашур, вынаходніцтваў, артыкулаў па праблемах грамадскіх, гуманітарных і прыродазнаўчых навук.

Пераможцы агляду-конкурсу на лепшую навуковую работу сярод маладых вучоных узнагароджваюцца дыпламамі I-й, II-й, III-й ступені з грашовымі прэміямі. Чатыры прэміі ў размернах па 50 руб. за I-е месца; па грамадскіх навук — адна прэмія, па гуманітарных — адна, па прыродазнаўчых — дзве. Удзельнікі агляду-конкурсу, заняўшыя 2-е і 3-е месцы, узнагароджваюцца дыпламамі.

Работы павінны быць прадстаўлены ў навукова-даследчы аддзел (галоўны корпус, п. 2.29, М. Н. Самусёнак) не пазней 15 студзеня 1977 года.

САВЕТ МАЛАДЫХ ВУЧОНЫХ ГДУ.

10 студзеня пачынаецца зімовая залікова-экзаменацыйная сесія для студэнтаў — завочнікаў спецыяльнасцей: біялогія, матэматыка, фізічнае выхаванне і шасцікурснікаў аддзяленняў гісторыі, беларускай і рускай мовы і літаратуры, рускай мовы і літаратуры. Для іх мы прысвячаем зместы на гэтым развароце матэрыялы і жадаем поспеху на заліках і экзаменах.

ДЭВІЗ X п'яцігодкі — эфектыўнасць і якасць навучання. Для нас гэта азначае павышэнне ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню падрыхтоўкі спецыялістаў без адрыву ад творчасці, актыўнае ўкараненне ў вучэбны працэс тэхнічных сродкаў і новых метадаў навучання, умацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы.

Дэканат завочнага факультэта сумесна з кафедрамі цяпер удзяляе вялікую ўвагу ўдасканаленню вучэбных планаў, больш рацыянальнай разбудоў вывучаемых дысцыплін паміж экзаменацыйнымі сесіямі. У іх перыяд усе віды вучэбнай работы праводзіцца ў строгай адпаведнасці з вучэбнымі планами на ўзроўні патрабаванняў вышэйшай школы.

На завочным факультэце вучэбны працэс цяпер вядзе 256 выкладчыкаў універсітэта. Сярод іх — 6 прафесараў, 20 загадчыкаў кафедр, 95 дацэнтаў і кандыдатаў навук. Пераважна большасць прафесарска-выкладчыцкага саставу адносіцца да работы са студэнтамі-завочнікамі самым сур'ёзным чынам. Гэта — дацэнт кафедры палітэканоміі Л. А. Ціцерына, кандыдат эканамічных навук Я. П. Кульбацкі, кандыдат гістарычных навук У. П. Ксянюць з кафедры гісторыі КПСС, дацэнт М. І. Рыбакоў і выкладчыца В. Е. Громова з кафедры рускай літаратуры, кандыдаты эканамічных навук У. П. Бабіна з кафедры галіновых эканоміі і Л. А. Салохіна з кафедры эканомікі працы, кандыдат тэхнічных навук У. М. Акуліч з кафедры механікі, выклад-

ВЫШЭЙШУЮ

чыца з кафедры матаналізу С. І. Чарток, выкладчыца кафедры філасофіі Т. П. Гараніна і многія іншыя.

Галоўнай формай выхавачай работы са студэнтамі-завочнікамі з'яўляюцца лекцыі, семінары і практычныя заняткі. У вучэбным працэсе шырока выкарыстоўваюцца матэрыялы з'ездаў КПСС і Кампартыі Беларускай усеабакова асветляюцца пытанні ўнутранага і міжнароднага жыцця СССР.

хавасць студэнтаў-завочнікаў застаецца яшчэ нізкай. Па выніках летняй сесіі мінулага года яна складала ўсяго 66 працэнтаў. Яшчэ пераважнаючой адзнакай з'яўляецца трыма. За акадэмічнае запізычанасць 99 чалавек летась выключаны з універсітэта.

Асноўнымі прычынамі невясокай паспяховасці з'яўляецца слабая самастойная праца студэнтаў у міжсесійны перыяд, несвоечасовае выкананне кантрольных курсавых работ, недастатковы кантроль і дапамога завочнікам з боку асобных кіраўнікоў школ, прадпрыемстваў і устаноў па месцу работы, перагружанасць заняткаў у час сесіі.

Асабліва дрэнна студэнты выконваюць кантрольныя работы па дысцыплінах кафедры матэматычнага аналізу, філасофіі, рускай мовы і інш. Асобныя работы па дысцыплінах названых кафедр не залічваюцца па 2—3 разы. Было б мэтазгодным гэтым кафедрам абагуліць найбольш тыповыя памылкі і недахопы ў выкананні кантрольных і курсавых работ і давесці іх да ведама студэнтаў.

Даўно апраўдалі сябе «Дні завочніка». На жаль, не ўсе выкладчыкі па-спраўяднаму адносяцца да іх прывядзення. Справядлівыя нарананні паступалі ў адрас выкладчыкаў А. Р. Мірочніка з кафедры матэматычнага аналізу, В. С. Шаўчэнка з кафедры рускай літаратуры і некаторых іншых.

Для павышэння якасці ведаў студэнтаў-завочнікаў нам ўжо зроблена нямаля. Але гэта не дазваляе супакойвацца ні на адзін дзень. Мы абавязаны прымаць усе захады для таго, каб падрыхтоўку спецыялістаў без адрыву ад вытворчасці няўхільна ўдасканальваць і падмацаваць на больш высокі ўзровень.

Т. ТРАЦЭУСКАЯ,
дэкан завочнага факультэта, дацэнт.

ЗАСВЕДЧЫЎ ЭКЗАМЕН ПА ПАЛІТЭКАНОМІІ

Кафедры грамадскіх навук аказваюць завочнікам пастаянную дапамогу ў пазнанні марксісцка-ленінскай тэорыі. Устаноўлены лекцыі і семінарыяныя заняткі праводзіцца вопытнымі выкладчыкамі, рэгулярна арганізуюцца кансультацыі, супрацоўшчыкі кабінетаў дапамагаюць студэнтам у рабоце над перакрынічымі і г. д. Самі студэнты-завочнікі добра разумеюць узросшае значэнне марксісцка-ленінскай тэорыі ў сучасных умовах і таму стараюцца глыбей засвоіць праграмы матэрыялаў, пераўтварыць свае веды ў перакананні.

Надаюна прайшоў экзамен па палітэканоміі спецыялістам у студэнтаў-завочнікаў 3-га курса спецыяльнасці «Эка-

номіка працы». Вывучэнню гэтай навуцы будучымі эканамістамі ўдзяляецца асабліва ўвага, таму што палітэканомія з'яўляецца не толькі важнейшай састановай часткай марксісцка-ленінскага, але і метадалагічнай асновай іншых эканамічных дысцыплін.

Вынікі экзамена даволі высокія. Веды па палітэканоміі сацыялізму правяраліся ў 82 завочнікаў. Павышаны аднакі атрымала 42 працэнты студэнтаў. Выдатна вытрымалі выправанне В. Панфілава, І. Стасевіч, В. Лукашова, М. Мітраховіч.

Напярэдадні экзамена праходзіла абарона курсавых работ па палітэканоміі сацыялізму. Студэнты творча падыйшлі да

выканання работ па абраных тэмах, добра вывучылі першакрыніцы, асноўную і дадатковую літаратуру, статыстычныя даныя. Дастатковае адлюстраванне ў курсавых работах атрымалі дакументы XXV з'езда КПСС. Але слаба выкарыстоўвалі асобнымі студэнтамі разам з агульнасаюзнымі мясцовыя фактычныя матэрыялы.

Пажадана было б пачуць на экзамене па палітэканоміі алкавы, у якіх бы тэарэтычныя палажэнні звязваліся з жыццём, з праблемай дзесятай п'яцігодкі, з эканамічнай стратэгіяй партыі на сучасным этапе.

Я. БОНДАРАЎ,
І. КУЛЬБАЦКІ,
дацэнты кафедры палітэканоміі.

ПОСПЕХ СПАДАРОЖНІЧАЕ ПАДРЫХТАВАНЫМ

Надыйшла чарговая зімовая сесія на завочным факультэце. Але ўжо цяпер можна падвесці не папярэдняе вынікі. Летняя сесія засведчыла, што большасць завочнікаў паспяхова спраўляецца з акадэмічнымі заданнямі, адносіцца да вучобы з усёй сур'ёзнасцю.

Аднак неглыба не скажаць аб адмоўных з'явах. На экзаменах часта выяўляецца, што студэнты-завочнікі слаба ведаюць змест праграмных мастацкіх твораў, блытаюць іх назвы, асабліва ў замежнай літаратуры. З вопыту апошніх гадоў вядома, слабае ўяўленне студэнтамі значэння эпохі асветы па курсу замежнай літаратуры XVII—XVIII стагоддзяў. Многія не могуць нават назваць аднаго з вялікіх дзеячў гэтай эпохі. А гэта ж карынае пытанне, важнае нягата пастаянна падкрэсліваецца на лекцыях. Рэдка хто са студэнтаў-завочнікаў можа расказаць на экзамене тую ці іншую сцэну з «Фауста» Гётэ.

Па курсу літаратуры сярэдніх стагоддзяў

— амаль такая ж карціна. Назіраецца блытанне жанраў камедыі і гістарычнай хронікі ў творах Шапскага, агульнымі фразамі адкаваюць аб бэспісарных творах замежнай класікі.

У гэтым навучальным годзе некалькі палепшылася якасць выконваемых студэнтамі-завочнікамі кантрольных работ. У многіх ёсць планы, спісы літаратуры і г. д. Аднак сустракаюцца работы, у якіх крыніцы ўзяты «з трэціх рук». Самі аўтары кантрольных работ не маюць ўяўлення аб крытычнай літаратуры, названай у іх бібліяграфічных спісах.

Гэта толькі некалькі крытычных заўваг аб вучобе завочнікаў. Выпраўляюць недахопы неабходна ўсім; у першую чаргу, самім студэнтам, выкладчыкам. Патрэбна з першага курса прывучаць завочнікаў сур'ёзна адносіцца да вучобы, да высокіх вучэбных патрабаванняў.

М. РЫБАКОЎ,
дацэнт кафедры рускай літаратуры.

АДУКАЦЫЮ—БЕЗ АДРЫВУ АД ВЫТВОРЧАСЦІ

Пры чытанні лекцый і правядзенні лабараторна-практычных заняткаў выкладчыкі нашай кафедры асаблівую ўвагу студэнтаў звяртаюць на тэмы пільнай праграмы, вывучэнне якіх дазваляе атрымаць тэарэтычныя веды і адначасова авалодаць медыка-педагагічнымі прыёмамі, навыкамі самастойнага даследавання, што дапамагае ў практычнай дзейнасці выкладчыку фізічнай культуры.

З мэтай палепшэння самастойнай работы і падрыхтоўкі студэнтаў да лабараторна-практычных заняткаў, кафедра аформіла стэнд «Студэнт-завочнік». На ім прадстаўлена неабходная інфармацыя па спартыўнай медыцыне ўсіх курсаў.

На кафедры вялікая ўвага надаецца ўкараненню навуковых даследаванняў у вучэбны працэс (ВДРС) не толькі на дзённым, але і на завочным аддзяленні.

спецкурс «Анатомія-фізіялогія асаблівасці развіцця дзяцей і падлеткаў пры занятках фізічнымі практыкаваннямі» для студэнтаў 5-га курса. Па данаму спецкурсу выдадзены

завочным факультэце вядзецца вучэбна-даследчая работа студэнтаў па тэме «Фізічнае развіццё школьнікаў Палесся». У студзені кожнага года для студэнтаў-пяцікурснікаў на ка-

Так, у 1975 годзе работа студэнта 5-га курса І. Фралова «Фізічнае развіццё юных барцоў Пінскай ДЮСШ» атрымала II-ю катэгорыю. Работы студэнтаў В. Андрушчанкі і Л. Беражкова таксама атрымалі II-ю катэгорыю на рэспубліканскім аглядае-конкурсе студэнцкіх работ.

У вучэбным працэсе кафедры выкарыстоўвае элементы бязмашынага праграмавання, выкладчыкамі наладжан дзелавы кантакт са студэнтамі факультэта.

А. КАЛУГІН, загадчык кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны, доктар медыцынскіх навук, прафесар.

ДЛЯ УДАСКАНАЛЬВАННЯ ВУЧЭБНАГА ПРАЦЭСУ

Па ўсіх асноўных курсах, якія чытаюцца на кафедры, распрацаваны індывідуальныя заданні (лячэбны кантроль і ЛФК, агульная гігіена, фізіялогія спорту). Распрацаваны і ўкаранены ў вучэбны працэс

вучэбны дапаможнік, прызначаны, у асноўным, для студэнтаў-завочнікаў. Чытанне названага спецкурса ліквідавала недахопы ў вучэбнай праграме па гэтай раздзелу.

На працягу чатырох гадоў на

факультэце праводзіцца навуковая студэнцкая канферэнцыя па выніках ВДРС. На ёй заслухоўваюцца лепшыя даклады, некаторыя рэкамендуюцца на рэспубліканскі агляд-конкурс студэнцкіх работ.

СЛОВА — ТЫМ, ХТО ВУЧЫЦЦА

ФОРМУЛА ПОСПЕХУ

Аднойчы ў Эйнштэйна спыталі: «У чым сакрэт жыццёвага поспеху?» У адказ на дошцы была напісана формула. Першы яе знак азначаў умненне працаваць, другі — аддачы, трэці — маўчаць.

Я з задавальненнем адзначаў пра сябе, што таксама прытрымліваюся такіх поглядаў. Умець працаваць патрэбна навучыцца. А дзе яшчэ больш можна атрымаць ведаў па арганізацыі працы, як не на аддзяленні «Эканоміка працы». І калі нас вучаць эфектыўнасці працы вялікіх калектываў, то рацыянальна арганізаваць сваю працу абавязаны перш за ўсё кожны эканаміст па працы (у тым ліку і будучы).

Больш прадуманая арганізацыя сваёй працы дазволіла мне, акрамя асноўнай дзейнасці, выконваць і грамадскія даручэнні: быць сакратаром камсамольскага бюро, старшынёй прафсаюзага камітэта, намеснікам сакратара партыйнага бюро. Згадзіцеся, што пасля вырашэння працоўных спрэчак (ад адміністрацыі я ўдзельнічаю ў рабоце гэтай камісіі), або пасля бурнага пасяджэння пабудкова па размеркаванню жыллоўшчыцы не вельмі проста прыйсці дамоў і сесці за падручнікі. Зняць напружанне працоўнага дня мне дапамагаюць рэпетыцыі ў Брэсцкім народным тэатры, у якім вось ужо дзесяць гадоў я выступаю з вялікім задавальненнем. Цяжка з чым-небудзь параўнаць той эмацыянальнасць зарад, які атрымліваеш ад атмасферы спектакля, хвалявання глядзельнай залы, ад адносін з добрым дружным калектывам у час рэпетыцыі.

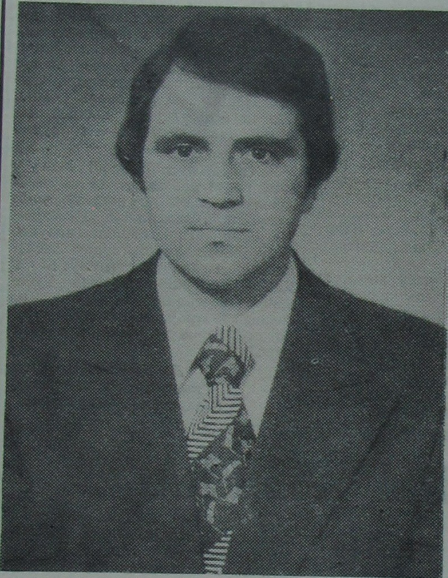
У вучобе дапамагае і маральная падтрымка калектыву. Калі я адвяджаю на сесію, то ведаю, што за мяне хваляюцца не толькі мая сям'я, таварышы па працы, але і сябры па тэатры. А пасля экзаменаў мяне чакае сардэчная сустрэча з імі ў тэатры. Сёлета — апошняя экзаменацыйная сесія і выступленне ў Мінску на заключным этапе I-га Усеагульнага фестываля народнай творчасці. Давядзецца, мабыць, укараніць сістэму навуковай арганізацыі працы. І ўсё ж хваляюцца, каб адказ на экзамене па арганізацыі і планаванню прамысловага прадпрыемства не пачаць словамі з паэмы «Васіль Цёркін»: «Лучше пять пройти атак, ждуть шестую в сутки...».

Што датычыцца апошняга кампанента формулы Эйнштэйна, то з ім я яшчэ кажу не разабраўся. Прымяненне прынцыпа «умець маўчаць» на пытанне «Колькі ў Гомелі спатрэбіцца янак для дзячых садоў у 1980 годзе» ні экзамене па планаванню народнай гаспадаркі не прынесла мне жадаемага поспеху.

Але прыдзе час — вывучым і гэты прынцып. Наперадзе яшчэ шмат гадоў жыцця...

Ф. САХАРЧУК, студэнт-завочнік аддзялення эканамікі працы.

Лепшыя студэнты завочнага факультэта

На трэцім курсе аддзялення рускай мовы і літаратуры вялікім аўтарытэтам карыстаецца Сяргей Аркадзевіч Росікаў. Да кожнага экзамена ён рыхтуецца з вялікай стараннасцю. Прылежны студэнт гадоў заўсёды прыйсці на дапамогу таварышам.

С. А. Росікаў — выхавалец СПТВ-67. Атрыманая ва ўніверсітэце веды дапамагаю яму ў рабоце.

ФОТАЗДЫМКИ С. А. РОСИКАВА І Р. Д. АГАРЭНКА — НА ДОШЦЫ ГОНАРУ ЗАВОЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА УНІВЕРСІТЭТА.

21 год працоўнага стажу за плячыма Раіса Данилаўна Агарэнка. Цяпер яна — старшы інжынер-эканаміст аднаго з прадпрыемстваў Гомеля. Раіса Данилаўна паспяхова суміяшае работу з вучобай на аддзяленні эканамікі працы. Праз год яна стане дыпламаваным спецыялістам.

НЕ ЗДРАДЗІЎШЫ АБРАНАЙ ДАРОЗЕ

Зімовая сесія... Для нас, шацікурнікаў, — апошняя залікі і экзамены, да якіх мы так і не змаглі прывыкнуць. Цяпер не верыцца, што больш пяці гадоў мінула з таго моманту, калі мы ўбачылі свае прозвішчы ў спісе залічаных на завочны факультэт. Розныя абставіны перашкодзілі нам стаць студэнтамі, і мы шчыра зайдзродзім тым, хто з'яўляецца «спраўдзеным студэнтам», бо ўжо неяк усталяваўся погляд на завочнікаў як на студэнтаў «ніжэйшай вартасці».

Але, паглядзеўшы цяпер на працэс навучання, яго вынікі, разумееш, што гэта не так. Магчыма, што сярэдні бал у нас крыху ніжэйшы. Бясспрэчна, не ўсе вытрымалі двойную ці трайную нагрузку (вучоба, работа, сям'я), але тых, хто застаўся, ужо не здрадзіць абранай жыццёвай дарозе.

Багаты тэарэтычны матэрыял, атрыманы нам за час навучання ва ўніверсітэце, служыць добрай падтрымкай у нялёгкай справе выкладання роднай мовы і літаратуры, бо пе-

раважная большасць з нас прадуе ў школах і іншых установах асветы.

Апошняя сесія... Праз некаторы час — дзіркаўныя экзамены, абарона дыпломных работ. Потым, напэўна, будзе неак, не халаці і начай над кнігамі, і напружанасці сесіі, і хвалявання перад экзаменамі.

Г. ШЫКІН, студэнт-завочнік 6-га курса аддзялення беларускай і рускай моў і літаратур.

ПАТРАБУЕ ЖЫЦЦЁ

З кожным годам патрабавання да настаўніка ўсё больш павышаюцца. Каб працаваць эфектыўна і якасна, неабходна перш за ўсё сістэматычна ўдасканальваць сваю прафесію.

Я паступіла ва ўніверсітэт пасля заканчэння факультэта педагогікі і метадыкі пачатковага навучання Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя А. М. Горкага. Атрыма-

лася так, што я пачала працаваць на пачатковай школе. Праз некалькі час зразумела — ведаў у мяне недастаткова. Вырасла працяглае вучобнае даляе.

стэматычна працаваць над сабой, своечасова выконваць кантрольныя работы. Вялікую дапамогу аказваюць нам выкладчыкі. Шмат цёплых слоў хацу сказаць у адрас У. Ф. Філіпцова, М. В. Селькіна, Н. А. Ялецкага, І. Н. Каўтунова і інш. Яны заўсёды прыходзяць на дапамогу студэнтам-завочнікам, даюць каштоўныя парады, кансультацыі.

А. АПОСТАЛАВА, студэнтка-завочніца 4-га курса аддзялення матэматыкі.

З ТВОРЧАСЦІ СТУДЭНТАУ-ЗАВОЧНИКАУ

ОСЕННЕЕ

Я пишу эти строчки
В тихий час листопада,
Когда шепчутся листья,
О прошедшем скорбя,
И приходит стихи.
Как любовь, как награда.
Ты прочти их, мой друг,
Ведь они для тебя.
Кисть рябины пунцовой
Запах лета уносит,
Ярким пламенем гордо
Догорает она.
По-домашнему мирно
Бродит, ластится Осень,
А за нею украдкой,
Словно тень — тишина.
Слышишь, лист прошумел —
Это музыки звуки,
В них и сладость, и боль,
И разлуки печаль.
Ветви, память хранят,
Тянут тонкие руки,
А в ответ — крики птиц,
Улетающих вдале.
Ты сейчас далеко —
За преградой преграда
Отделает от нас
Дни несбывшихся встреч.
Мы молчаньем своим
Уверяем: так надо,
И не очень спешим
В сердце радость сберечь.
Дремлет клен над рекой,
Пряча языко ладони
Отделает от нас
Дни несбывшихся встреч.
Клен слезинку тайком
Мне на плечи уронит.
И оляк как вчера
Стынут листья в пруду.
Возвращаюся домой,
Утопая в сугробах,
Ослепительно жарких,
Золотых, огневых.
Если вдруг заструитишь,
То поверить попробуй
В чары солнечных брызг,
Что исходят от них.

Н. АНДРЕЕВА, студэнтка 6-га курса аддзялення рускай мовы і літаратуры.

ДАПАМАГАЮЦЬ ВЕДЫ

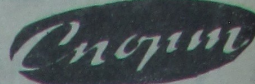
Шчасце настаўніка — у тым, што ён працывае сябе ў сваіх вучнях. Каб вучням было што ўзяць ад настаўніка, яму неабходна пастаянна вучыцца і ўдасканальвацца.

З такой мэтай я паступіла ва ўніверсітэт і зараз займаюся на 4-м курсе завочнага факультэта аддзялення матэматыкі.

Я выкладаю матэматыку ў сярэдняй школе № 8 г. Гомеля. Веды, якія набываю ў ГДУ, вельмі дапамагаюць мне ў працы. Патрабуючы ад сваіх вучняў трывалых ведаў, трэба і самой быць для іх прыкладам ва ўсім. І я стараюся паспяхова здаць залікі і экзамены, старанна выконваю ўсе кантрольныя работы.

Мае вучні заўсёды з неадраўлівасцю чакаюць мяне з сесіі, заўсёды цікавяцца маймі поспехамі ў вучобе, і тады ўжо самі дапамагаюць перад сваімі выхаванцамі.

Г. ЛУПЯК, студэнтка 4-га курса завочнага факультэта аддзялення матэматыкі.

СЕЗОН АДКРЫЛІ ЛЫЖНІКІ

Як толькі выпаў снег, лыжнікі нашага ўніверсітэта адкрылі змовы спартыўнага сезону. Яны правялі масавыя спаборніцтвы, прысвечаныя 60-годдзю Вялікага Кастрычніка. На лыжню, пракладзеную ў маляўнічай мясціне каля в. Валатава, выйшла 17 мужчынскіх і 12 жаночых каманд, працэдуруючых усе факультэты. За перамогаю змагалася больш ста чалавек.

На дзесяцікіламетровай дыстанцыі сярод мужчын лепшы вынік паказаў адзін з мацнейшых маладых лыжнікаў рэспублікі чадвёртакурнік факультэта фізыхавання выхаванца М. Станкі. Другое месца — у студэнта эканамічнага факультэта М. Запольскага, трэцяе — у першакурніка факультэта фізыхавання І. Байкова.

Дзюцаты спаборнічалі па 5-кіламетровай дыстанцыі і дзялі пачатку сезону таксама паказалі добрыя вынікі.

Праведзеныя лыжныя гонкі дэзволлілі правярць гатоўнасць нашых спартсменаў да ўдзелу ў спаборніцтвах больш буйнага маштабу.

Ф. СЫРАДОЕЎ,
галоўны суддзя
спаборніцтваў.

У ДЗЕСЯТЦЫ МАЦНЕЙШЫХ

Па традыцыі напярэдадні новага года рэдакцыя абласной газеты «Гомельская праўда» распаўсюдзіла анкету з мэтай вызначыць 10 лепшых спартсменаў алімпійскага 1976 года. Па колькасці набраных балаў на першае месца выйшаў былы выхаванец нашага ўніверсітэта, майстар спорту міжнароднага класа, бронзавы прызёр XXI Алімпійскіх гульняў у Манрэалі ў бегу на 400 метраў з пераходамі Яўген Гаўрыленка.

Другое месца ў дзесятцы мацнейшых адведзена таксама былой студэнтцы нашага ўніверсітэта, выпускніцы эканамічнага факультэта, майстру спорту міжнароднага класа, сябраю рэспубліканскага чэмпіянату краіны па скачках у вышыню Надзежда Марыненка.

Трэцім у спісе лепшых спартсменаў года значыцца заслужаны майстар спорту СССР, мінулагодні чэмпіён краіны па вяславанню на байдарках і каное, двойчы прызёр кубка краіны, пераможца міжнародных рэгатаў Віктар Вараб'ёў — студэнт факультэта фізыхавання нашага факультэта.

Сярод называемых у анкетах, але па колькасці набраных ачкоў не папаўшых у дзесятку мацнейшых, значыцца студэнтка факультэта фізыхавання Таццяна Саломкіна — пераможца маладзёжнага першынства краіны па акадэмічнаму вяславанню.

Рэдактар Ул. ВАЛОГА.

Дэканат, выкладчыкі і студэнты завочнага факультэта аддзялення фізічнага выхавання глыбока смуткуюць з вышадку трагічнай гібелі студэнта ІІІ курса Вячаслава ПАТАП'ЕВА і выказваюць спачуванне яго родным і блізкім.

Беларускаму драматургу К. А. Губарэвічу — 70 гадоў

5 студзеня беларускаму савецкаму драматургу Канстанціну Лявончычу Губарэвічу споўнілася 70 год. З глухага закутка Магілёўшчыны — вёскі Радучы былага Чавускага павета — прыйшоў ён у літаратуру.

Пачаўшы з вершаў і аповядаў, Кастусь Губарэвіч каля 30-ці год таму назад адаў перавагу самаму складанаму з літаратурных жанраў — драматургіі.

Пьесы К. Губарэвіча вызначаюцца надзённасцю, глыбокім сацыяльна-палітычным зместам, вострай канфліктнай мастацкай дысканаласцю. Важнейшыя перыяды жыцця савецкай краіны, беларускага народа знайшлі сваё мастацкае адлюстраванне ў драматургіі пісьменніка.

Тэматыка творчасці Губарэвіча самая разнастайная. Яго цікавяць гістарычныя падзеі («Галоўная стаўка», 1957; «Брэсцкі мір», 1968), пытанні гаспадарчага і культурнага будаўніцтва краіны («Простая дзюцэчка», 1953; «На крутым павароце», 1956; «А куды ж нам падацца?», 1963), гераізм савецкіх людзей у Вялікай Айчыннай вайне («Цэнтральны ход» з І. Дорскім, 1948; «Брэсцкая крэпасць», 1952, новая рэдакцыя — «Людзі і каменні», 1969). Апошняя тэма стала стрыжнявой ва ўсёй творчасці драматурга.

Аб жыцці і барацьбе савецкіх людзей у тыле ворага расказала першая п'еса К. Губарэвіча «Цэнтральны ход» (разам з І. Дорскім). Яна належыць да ліку п'ес, у цэнтры якіх стаць рэальныя гістарычныя падзеі. З насычанай вострадраматычнай падымай біяграфіі легендарнага Канстанціна Заслава драматург

бярэ факты, звязаныя з дзейнасцю героя ў акупіраванай Оршы. Менавіта гэты перыяд жыцця Заслава, калі ён пастанна знаходзіцца паміж жыццём і смерцю, у найбольшай ступені дазваляе раскрыць валавыя якасці яго характара, лабудаванне дзейнасці, напружаны сюжэт, дасціпныя сцэнічны дыялогі. У надзвычай жорсткіх і небяспечных умовах мэта-накіравана выдзе Заславаў барацьбу па збранным сіл патрыятычнага падполля, арганізацыі дыверсій на чыгуны. Ён выступае ў п'есе чалавекам выключнай мужнасці, партыйнай загартаванасці і ўвасабляе самую высакародную рысу нацыянальнага характараў беларуса-патрыёта сваёй Радзімы.

Жыццёвыя падзеі ляглі і ў аснову гераічнай драмы «Брэсцкая крэпасць» (новы варыянт яе — «Людзі і каменні», 1968). Гэта п'еса аб мужнасці савецкіх людзей, бяспрыкладным подзвігу салдат і афіцэраў цяпер сусветна вядомага гарнізона, які загінуў, але не адступіў ні на крок. Слава абаронцаў Брэсцкай цытадэлі ніколі не будзе забыта народам. Вось чаму звартаеце пісьменнікаў да падзей у гэтай крэпасці з'яўляюцца не толькі заказанымі, але і неабходнымі. Кастусь Губарэвіч быў першым, хто расказаў пра бессмяротны подзвіг гарнізона. Ён «адкрыў» гэтую тэму для іншых пісьменнікаў, стварыўшых іншыя творы пра цытадэль над Бугам (фільм «Бессмяротны гарнізон» па сцэнарыю К. Сіманова, п'еса «Крэпасць над Бугам» і кніга «Брэсцкая крэпасць» С. Смірнова). Цяжка назваць галоўнага героя п'есы К. Губарэвіча: усе яны прасякнуты

адзіным жаданнем — даць знішчальны адпор ворагу. Такім з'яўляюцца і папквы камісар Зіміч, і капітан Трубочоў, і радавыя байцы.

Найбольш удаецца драматургу вобраз простага чалавека — радавога байца. Паспех п'есы К. Губарэвіча шмат у чым і тлумачыцца майстэрствам раскрыцця народнага характара, удалым паказам нязмернай маральнай перавагі савецкага воінаў, пра якіх нават ворагі ў рэспачы гавораць: «Ну не каменне ж вы, а самыя звычайныя людзі». У вострым саласным павяданні, які рэзортваецца пры допыце байца Кукушкіна, аўтару ўдаецца лаканічнымі і ў той жа час яркімі штрыхамі раскрыць багату душу савецкага чалавека. Гэты эпізод можа служыць узорам сцэнічнага дыялога, дзе кожная рэпліка насычана глыбокім зместам. П'еса мае яскрава выражаны жыццёва-рэальны агульначынны характар. Агітымизм гэтай трагедыі ў тым, што яе героі глыбока разумеюць значэнне свайго подзвігу ў агульнай барацьбе, «паслабляюць удары ворага па нашаму фронту».

У гісторыка-рэвалюцыйнай драме «Брэсцкі мір» К. Губарэвіч паказвае надзвычай складаную абстаноўку, у якой Уладзімір Ільіч Ленін выдзе цяжкую напружаную барацьбу за падпісанне міру з Германіяй.

Падзеі ваеннага часу выклікалі павышана цікавасць пісьменніка да гераічнага мінулага краіны. «Яшчэ з юнацкіх год я ведаў, што рабілася ў маім родным Рэгілеве напярэдадні Лютаўскай рэвалюцыі, якую пагрозу таіла ў сабе духоўніцкая Стаўка для рэвалюцыйнага Петраграда».

Перагортваючы старонкі гісторыі, драматург знайшоў яркі прыклад гераізму і самаадданасці ў простага чалавека, наспявання ў народных масах прагату сумнараць сацыяльнага і нацыянальнага прыгнечання, што пераканаўча паказана ў п'есе «Галоўная стаўка». Выразнікам і носьбітам ітарэсаў народа тут з'яўляюцца салдат Сымон Кныш. Праз небяспечныя сітуацыі праводзіць аўтар Сымона, паказваючы складаны шлях яго ў рэвалюцыю. Спачатку герой верыць у цара-дзюцкіна, нават «скаржу яму салдацкую прывазіў», за што цар загадаў расстраляць свайго вернага салдата перад ротай. Сымон заклочае, што «цар немцу прадаўся», і прыходзіць да рэвалюцыйнага змагання. Удала знойдзена аўтарам поўная глыбокага сэнсу дэрам у фінале драмы. У парскім крэсле зручна ўладкаваўся салдат Сымон Кныш. Назіраючы гэтую сцэну, адзін з герояў драмы зазначае: «Раней тут сядзеў цар Мікалай Другі, а зараз задае храпавіцкага салдат Сымон, Сымон Першы... А ён зараз самы, што ні ёсць, першы чалавек на зямлі... На яго сёння — галоўная стаўка рэвалюцыі».

У сваёй аўтабіяграфіі яшчэ ў 1962 годзе драматург са смуткам зазначае: «...Я не напісаў яшчэ п'есы, якая задаволяла б мяне». Магчыма, гэта і так, але галоўнае — у іншым: героі твораў Заслава дзюца мастацтва БССР Канстанціна Лявончыча Губарэвіча пастанна «жывуць» на сцэнах тэатраў, змагаюцца з ворагам, верна служаць свайму народу.

Л. КАРАБАНАВА,
выкладчыца кафедры
беларускай літаратуры.

ДЛЯ ПРАФЕСІЯНАЛ АРБЕНТАЦЫІ

На кафедры фізіялогіі чалавека і жывёл для вучняў сярэдніх школ горада ўжо шосты год працуе гурток «Юны фізіёлаг». Мэта нашай работы — пазнаёміць вучняў, якія цікавяцца біялогіяй, з найбольш важнымі і значнымі праблемамі фізіялогіі, садзейнічаць санітарнай асвете і самакантролю, прафарыентацыі на медыцынскую, біялагічную, педагогічную і сельскагаспадарчую спецыяльнасць.

У час заняткаў у гуртку яго ўдзельнікі знаёмяцца з праблемамі цэласнага арганізма, узроўнем яго арганізацыі, самарэгуляцыйнай біялагічных функцый, а таксама з практычным ужываннем дасягненняў фізіялогіі ў медыцыне і іншых біялагічных навук.

У чытанні лекцый і правядзенні лабараторных заняткаў актыўны ўдзел прымаюць усе выкладчыкі кафедры. Пад іх кіраўніцтвам вучні набываюць навыкі карыстання лабаратор-

ным абсталяваннем, вучацца вестці назіранні, важныя для фізіялагічнага самакантролю.

За мінулы год кафедрай фізіялогіі чалавека і жывёл

многа зроблена па ўдасканаленню метадыкі правядзення заняткаў з вучнямі школ і прыцягненню да сістэматычных заняткаў у гуртку.

У ГУРТКУ «ЮНЫ ФІЗІЁЛАГ»

У бягучым навучальным годзе адбыліся значныя змены ў праграме заняткаў гуртка ў сувязі з выходам новага падручніка па біялогіі. Дзейнасць гуртка будзеца на аснове «Праграмы факультатывных заняткаў па біялогіі (фізіялогія чалавека)», рэкамендаванай Міністэрствам асветы СССР ў 1976 годзе. Да работы ў гуртку сталі прыцягвацца таксама студэнты, якія спецыялізуюцца на кафедры. Будучыя педагогі, упершыню сустракаючыся з вучнямі, пераконваюцца ў правільнасці выбару сваёй спецыяльнасці. Гэтая форма вучэбна-даследчай работы студэнтаў значна дапамагае ім у набыванні педагогічнага вопыту.

А. ПАУЛЕНКА,
навуковы кіраўнік гуртка,
асістэнт кафедры фізіялогіі
чалавека і жывёл.

На здымку: удзельнікі гуртка «Юны фізіёлаг» у адной з лабараторый біялагічнага факультэта.

Фота У. Маглышава.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

ЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫЯ ПАРАДЫ СТУДЭНТАМ

Будзь стрыманым. Атрымаўшы «здавальняюча», не кідайся на шыю экзаменатара. Падумай, што б ты рабіў, калі б атрымаў «добра».

Будзь тактоўным. Як толькі экзаменатар сам пачынае адказваць на пытанні твайго білета, не перапінвай яго словы: «Я сам так і думаў».

Будзь самакрытычным. Не запіўвай педагога: «На лекцыях нам гэтага не гаварылі», а сціпла адзнач: «У маім канспекце гэтага няма».

Будзь ветлівым. Пераканай выкладчыка ў тым, што не скажаў галоўнага толькі таму, што даніў яго час. Не засмучай выкладчыка адмоваю прыйсці яшчэ раз. Але сам на гэта не напрошвайся.

Заўвага: Прапануючы ўсе гэтыя парады, хочам нагадаць, што не паткодіць яшчэ, між іншым, добра падрыхтавацца да задачы экзамену.

ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ, ШТО
...Студэнты-выдатнікі нашага ўніверсітэта самыя крутыя?
...калі расцягнуць шпартгалі-гармонікі студэнта факультэта

фізічнага выхавання М. П. пасля сесі, то ім можна тройчы пераперазаць ямыны шар і двойчы здаць экзамены.
...група энтузіястаў працуе над стварэннем мазачнага панно «Зноў двойка». Патрабуюцца натуршчыкі.

СТУДЭНТЫ УСМІХАЮЦА

Студэнт механіка-матэматычнага факультэта В. К., ідучы на экзамен, перабат дарогу чорнаму кат. Праз дзве гадзіны бедная жывёліна трапіла пад тралейбус. Характэрна тое, што В. К. атрымаў «выдатна».